

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deložniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Rekapitel se ne vračajo. Neznamkavana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta šte. 5.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v., za dvakrat 25 v., za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Štev. 6.

V Mariboru, dne 9. februarja 1905.

Tečaj XXXIX.

Udarec za kmeta.

Vsaka država zapira svoje meje proti izdelkom in pridelkom tujih držav in jim dovoljuje čez mejo le proti gotovi svoti, ki jo imenujemo carino. Visokost carine določajo države medseboj v tako zvanih trgovinskih pogodbah. Ravno kar je Avstro-Ogrska sklenila z Nemčijo novo trgovinsko pogodbo, ki pa se mora od avstrijskega in ogrskega državnega zbora še potrditi. V tej pogodbi je avstro-ogrška vlada v mnogih ozirih izdala svojega kmeta, da je dobila tem večje ugodnosti za tako skrbno negovane obrtnike.

Nas zanimajo seveda le določbe, ki se nanašajo na pridelke, kateri se izvažajo tudi iz naših krajev v večjem številu. To je goveda, svinje, konji, žito, sadje, jajca, hmelj, vino in les. Avstro-Ogrska izvažata v Nemčijo po zadnjih podatkih na leto lesa za 59 milijonov goldinarjev, žita za 49 milijonov, goveda za 37 milijonov, jajec za 38 milijonov, sadja za 26 milijonov, vina za 11 milijonov goldinarjev. Izvozne svote drugih pridelkov so majhne. Za uvoz naše živine v Nemčijo je privolila Avstrija Nemčiji pobirati še višjo carino nego je bila doslej. In kar je naravnost smrtonosno za našo živinorejo, so določbe glede kuge. Če je kje pri nas kuga, lahko Nemčija zabrani uvoz živine iz dotičnega okraja. Tukaj si lahko Nemčija odpira in zapira svoje meje, kakor ji ljubi, kajti kje je kraj, kjer bi ne bilo na leto vsaj enega slučaja kuge? In kako

pretirana in malenkostna je naša vlada zaradi kužnih bolezni, je itak znano. Izvoz v Nemčijo je pri vsaki vrsti živine, razven konjev, obtežen in to se bo kmalu pokazalo v tem, da bodo cene naše živine močno padle. Za izvoz kuretnine, ki je bil dosedaj prost, se bo moralo plačevati odslej 4 marke carine, za izvoz perutnine sploh 2 marki več kot dosedaj. Carina za jajca je ostala vendar dosedanja, istotako carina za vino. Sadje je bilo carine prosto, sedaj bo samo tedaj, ako se uvažata v Nemčijo nezadela v času od 1. sept. do 30. novemb. Carina na hmelj je neprimerno visoko poskočila, kar bo naše hmeljarje občutljivo zadelo. Tudi skoro na vse žitne vrste se je carina povišala. Pač pa je carina na les zelo padla in tako bo izvoz lesa v Nemčijo tudi olajšan.

Kmetje so bili torej pri sklepanju trgovinske pogodbe z Nemčijo izdani od avstro-ogrške vlade. Dolžnost kmetjskih poslancev, in torej tudi naših kmetjskih poslancev je, da to odkrito povejo vladi in da ji ne potrdijo nesrečne pogodbe. Naša vlada ima za obrtnike vedno na milijone in milijone podpor v različnih oblikah, za kmete le znižanje dače za par krajcarjev, kadar mu toča pobije, za to je neopustno, da ga ne varuje bolj pri sklepanju trgovinskih pogodb.

Avstrijski poljedelci (agrarci) nemškega pokolenja sicer dobro vidijo, da je slaba pogodba, ki se je ravno kar sklenila z Nemčijo, hud udarec za avstrijskega kmeta. A kaj pravijo? Nemeč je povsod najprej Nemeč in potem

še-le vse drugo, zato pišejo sedaj: Utaknimo udarec v žep in maščujmo se zaradi tega udarca pri sklepanju pogodb s Srbijo in Rusijo. Tam se nam naj da odškodnina! In res, vlada naša je že odpovedala dosedanja trgovinsko pogodbo Srbiji. Nam je prav, da se s Srbijo in Rusijo sklenejo ugodne trgovinske pogodbe, a tega ne uvidimo, zakaj bi mi morali povsod Nemečem na ljubo škodo trpeti.

Okrajno glavarstvo Celje.

Interpelacija poslancev Žičkarja in tovarišev na Nj. ekselenco gospoda vodjo c. kr. pravnega ministrstva.

Še pred dobo jednega leta je bila v okrožju celjskega okrožnega sodišča navada, da so se pošiljala od okrožnega sodišča kakor tudi od okrajnih sodišč na občinske urade vprašanja, na kakem glasu je obtoženec, na dvojezičnih, litografiranih ali tiskanih formulirjih, da so dotične uradne osebe pri občini stavljena vprašanja lahko razumele in mogle na nje odgovarjati prostovoljno v tem ali onem deželnem jeziku. Za obsodbo ali oproščenje obtoženca je večkrat prav velike važnosti, na kakem glasu je le-ta. Poskrbeti se mora toraj, da uradne osebe pri občinah stavljena vprašanja tudi prav razumejo; kajti povdarja se naj, da se stavi okoli 15 vprašanj o vedenju obtoženca. V zadnjem času pa so se pošiljali ti formulirji od več sodišč samo v nemškem jeziku. Ko se se pred nekaj leti naprosili župni uradi, da bi pošiljali okrajnim

LISTEK.

Politično razmerje med avstrijskimi deželami in Ogrsko v 17. stoletju.

(Ob dvestoletnici Krucev predaval v Ljutomeru dne 27. nov. 1904. Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Iz splošnega nezadovoljstva na Ogrskem in Hrvaškem se je izcimila velika zarota ogrskih in hrvaških velikašev, ki so v svoje kolo potegnili tudi bogatega štajerskega velikaša Erazma Tattenbacha, zakaj tudi na Štajerskem je bilo med ljudstvom veliko nezadovoljstvo zaradi ogromnih davkov. Na čelu tej zaroti so bili mogočni velikaši: ban hrvaški Peter Zrinjski in njegov svak, mladi knez Franjo Frankopan, na Ogrskem pa palatin Wesselény, dvorni sodnik Franc Nadasdy in Franc Rakoczy, zet Petra Zrinjskega. Namen te zarote je bil, da se Ogrska in Hrvaška odtrgata od Avstrije, vladar na Ogrskem bi bil Rakoczy, hrvaški kralj bi postal Peter Zrinjski, Tattenbach bi pa postal knez južne Štajerske. Toda Tattenbachov strežaj je vse ovadil in še preden so zarotniki bili pripravljeni, je prišlo že vse

na dan. Kazen je bila ostra. Zrinjskega in Frankopana so obglavili v Dunajskem Novem mestu dne 30. aprila 1671. Zastonj so bile vse prošnje za pomiloščenje. Dvorni svetovalci so računili na velika posestva teh dveh mož, ki so po njuni smrti postala državna lastnina. Ž njima sta izumrli dve slavni hrvaški rodyini Zrinjskih in Frankopov, ki so dali do movini toliko slavnih junakov. Tudi Erazem Tattenbach je bil v Gradu dne 1. decembra 1671 ob glavo djan, star še-le 37 let. Istotako Nadasdy, dočim je Rakoczy na prošnjo svoje matere bil pomiloščen. — Ko se je kuhala ta zarota, so po zimi leta 1669—1670 Ogrji razbijali po Štajerskem okoli Svetinj in Ljutomera.

Komaj so zadušili zaroto Zrinjskega in Frankopana, že se je vnel na Ogrskem nov upor proti cesarski oblasti. Leopold I. se je močno zmotil, ko je 6. maja 1671 pisal svojemu poslancu na Španskem, da sedaj stvari na Ogrskem dobro stoje, on pa se hoče te priložnosti poslužiti ter v Hungariji stvari drugače vrediti, češ, sedaj je Ogrska precej mirna, zatorej upa, da bo kmalu vse v drugi tir spravil. Sredstva in pota, po katerih je hotel svoj namen doseči, so pa bila popolnoma napačna. Ogrska naj bi s Hrvaško čez noč po-

stala dedna dežela, enaka drugim kronovinam ter tesno združena z njimi. Najhujše sovražnike ogrskih pravic je cesar pošiljal za uradnike na Ogrsko, nabiral je velike davke, Hrvatoma je pa hotel vzeti generalat varaždinski in stegniti ali celo odpraviti bansko čast.

Kratenje deželnih pravic je Ogrje hudo razpalilo. Leta 1678 je stopil na čelo razjarjenim vstašem mladi grof Tököly, ki si je kmalu osvojil severozahodno Ogrsko ter se proglasil za ogrskega kralja. Francoski kralj Ludovik XIV. je pa bil zaščitnik Ogrske. Tököly se je bil med tem oženil z mlado vdovico Franca Rakoczyja († 1676), Heleno, hčerjo umorjenega Petra Zrinjskega, ki se je zaklela, da se mora maščevati nad Nemci in dunajsko vlado. Naenkrat je bila vsa Ogrska v plamenu; cesarske vojske so bile proti njim preslabe; ogrski vstaši so se klatili celo po Moravskem, v največji nevarnosti pa je bila sosedna Štajerska, kjer je bilo tudi dosti nezadovoljstva.

Po zimi l. 1677 je vdrlo 6500 Turkov in ogrskih roparjev čez Rabo na Štajersko, k sreči so jih pa odpodili junaški Hrvati. Meseca septembra l. 1681 je zopet 6000 Turčinov prihrulo do Radgone, ki so vse požgali in 300 kristjanov odpeljali v sužnost.

sodiščem mesečne podatke o nezakonskih otrokih in smrtnih slučajih, dobili so (župni uradi) dvojezične formularje. Nekatera okrajna sodišča pa pošiljajo v zadnjem času župnim uradom samo formularje v nemškem jeziku. Ko se je obrnilo več župnih uradov tozadevno na c. kr. višje sodišče v Gradcu, se jim je ta zahteva kratkoma odbila in se jim je skozi c. kr. namestnijo v Gradcu reklo, naj ne zabijo na svoje vzvišene dolžnosti! Če toraj katoliški duhovniki zahtevajo to, k čemur so postavno upravičeni, je to v Gradcu zamerjanje vzvišenih dolžnostij. Podpisani vprašajo toraj Nj. ekselenco: 1. Se hoče Nj. ekselencija tozadevno natančno informirati? in 2. sodiščem ukazati, omenjene formularje občinskim in župnim uradom pošiljati v slovenskem jeziku ali pa vsaj dvojezične?

Dunaj, dne 24. prosinca 1905.

Žičkar in 16 tovarišev.

Beda občine Globoko.

Nujni predlog poslanca Žičkarja in tovarišev z ozirom na bedo občine Globoko, polit. okraj Brežice.

Pred 20. leti je morala občina Globoko sezidati novo šolo in sicer primeroma jako drago. Stavbeni prostor pa je bil slab, ker se je zemlja prožila navzdol. Ko se je postavilo temeljno zidovje, se je le-to podrlo, in okrajnemu glavarstvu prideleni tehnik, ki se je vprašal za svet, si je stavbo ogledal in odobril njeno nadaljevanje. Kmalu po dovršitvi šolskega poslopja v Globokem so se pokazale v zidovju razpoke. Občina je leto za letom veliko žrtvovala, da bi z železnimi vezmi, z napravo vodotoka itd. šolsko poslopje rešila; vendar zastonj. Razpoke v zidovju so se vedno bolj širile, tako, da se je šolsko poslopje končno v jeseni minulega leta uradno zaprlo. Šolska občina Globoko mora torej na drugem prostoru zopet sezidati novo šolsko poslopje, ker se po splošnem mnenju na popravilo sedaj zaprte šole niti misliti ne more. Ta zadeva je c. kr. naučnemu ministrstvu, c. kr. natranjemu ministrstvu, kakor tudi c. kr. namestniji v Gradcu znana, ker so se vse te oblasti prosile državne podpore, da se zopet postavi nova šola v Globokem. Čeravno sicer ni v navadi, da bi se pri zidanju ljudskih šol podeljevale državne podpore, imamo tukaj vendar nenavaden slučaj, in stavijo podpisani sledeči predlog: Visoka zbornica naj blagovoli skleniti: Od visoke c. kr. vlade se zahteva: Da z ozirom na to, da se je — kar je dokazano — po sokrivdi državno nastavljenega uradnika za občino Globoko sezidalo na prožni zemlji na občinske

stroške šolsko poslopje, katero se je pokazalo pozneje nerabno, in da mora občina Globoko brez lastne krivde postaviti zopet novo šolsko poslopje, pusti celo zadevo natanko preiskati, in da podeli, če se pokaže, da je bil državni stavbeni tehnik v resnici sokriv, iz državnih sredstev občini Globoko izdatno podporo, da se zopet postavi nova šola.

Dunaj, dne 26. prosinca 1905.

Žičkar in tovariši.

Rusko-japonska vojska.

V Mandžuriji še vedno traja boj na vzhodnih krilih obeh sovražnih čet. O teh bojih pošilja vsaka stranka toliko poročil med svet, da je težko razsoditi, kje je resnica in kje laž. Dejstvo je, da so se Rusi po svojem napadu umaknili. Pri svojem prodiranju so trčili na močne japonske utrdbe pri vasi Sandepu. Če bi bili hoteli te vzeti, morali bi jih začeti oblegati, kar je pa pri takem mrazu nemogoče. Japonci so takoj udri za umikajočimi Rusi ter so hoteli objeti to rusko četo, toda bili so z velikimi izgubami odbiti. Med tem so dobili Rusi pomoč ter so napodili Japonce nazaj. Kje je sedaj uspeh, se ne more iz prišlih poročil spredeti. Kajti Japonci poročajo le o svojih zmagah in o velikanskih izgubah Rusov. O svojih pa molčijo ali pa jih zelo zmanjšajo. Tako je poročal maršal Oyama, da je že napodil 26. m. m. Ruse čez reko Hunho na desni breg. In čez nekoliko dni potem poroča, da se je bojeval z Rusi na levem bregu. Kako so prišli ti Rusi na levi breg, če jih je že dva dni prej nagnal na desni breg?

O boju za vas Hajkontaj poročajo Japonci, da so jo lahko dobili in vendar priznavajo, da so izgubili pri tem 3000 mož! Najhujši so bili boji med 26. in 29. m. m. V tem času so bile na obeh straneh največje izgube. Na vsaki strani je padlo okoli 10.000 mož. Tokrat so tudi Japonci uprizorili nočni napad, ki so ga večkrat poiskusili. Japonski poveljnik Oyama sam poroča, da so bili takrat odbiti z velikimi izgubami. Ti boji so pa vsled mraza še posebno grozni, ker je težko ranjence rešiti. Predno pride padlemu pomoč, navadno zmrzne. V tako hudi zimi zadostuje samo četrt ure na prostem, da človek zmrzne. Kako strašna je torej usoda ranjencev! In če ga tudi najdejo, ga zdravnik ne more obvezati s svojimi otrpnelimi rokami in ne osnažiti rane krvi, ki takoj zmrzne, ko stopi v rano.

Akoravno je bojevanje vsled mraza jako otežkočeno, vendar se te dni boji nadaljujejo,

iz Petrograda je došla celo dne 5. t. m. vest, da se je vnela velika bitka. Dne 3. t. m. so se bili Rusi in Japonci za vasi Čantchenan, Fansan in Pucon, katere so Rusi posedli. Isti dan je ena vojaška patrolja razstrelila železniški tir 8 vrst južno od Ljaojana, torej daleč za japonskim hrbotom. Dne 4. t. m. so posedli Rusi zopet dve vasi, kakor poroča Kuropatkin, in sicer vasi Santaice in Safdoneg. Japonsko poročilo pa pravi, da so Rusi Santaice samo napadali, ne pa vzeli.

Državni zbor.

Delo napreduje; važna stvar se je rešila srečno. Za vse tiste kraje, ki so bili lani hudo poškodovani po toči in drugih vremenskih nezgodah, se je dobilo 15 in pol milijona kron. Ta denar bo vlada uporabila deloma v denarno podporo tistim okrajem, katere je vlada po okrajnih glavarjih spoznala za potrebne; deloma za razne stavbe ali pa, da poplača vožnjo na železnicah za krmo po tistih okrajih, kjer nimajo klaje in bi se morala živina prodajati pod slepo ceno. Izmed slovenskih poslancev so prišli k besedi gg.: Dr. Žitnik in Pfeifer iz Kranjskega in Žičkar iz Spodnjega Štajerja. G. Žičkar je govoril o bedi po nekaterih spodnještajerskih sodnih okrajih ter za poškodovane zahteval državno podporo; o plazovih, ki so nastali v haloških goricah vsled lanskega dolgotrajnega deževja; o potrebi, da se popravijo struge spodnještajerskih rek in potokov, o nevarnosti, katera prěti vasi Gregorce ob Sotli in o šolskem poslopju v Globokem, katero se je moralo zapreti, ker je državni inženir privolil ob svojem času, da se je zidalo na neprimernem stavbišču. Vsled bede ljudstva se prebivalstvo seli v tuje kraje in so se delavci, kar jih je še ostalo doma, neprimerno zdražili. — Vsenemški Prusaki so spravili v razgovor nekega poneprečenega duhovnika, katerega so našli mrtvega v nekem potoku na Zgornjem Avstrijskem. Obdolžili so pa prevzvišenega škofa v Lincu, češ, da je ta kriv njegove smrti. Pravosodni minister dr. Klein in katoliški poslanec iz Zgornje Avstrije, sodnijski pristav dr. Schlegel sta celo zadevo pojasnila in prusaškimi lutrovci zamašila usta. Zbornica je pa zavrgla zahtevo vsenemških kričačev, naj se ta zadeva še dalje preiskuje. Linški škof sam je po poslancu dr. Schlegelnu zahteval, naj se le preiskuje ta zadeva prav natančno, da se bo zvedela resnica. — V ponedeljek, dne 6. febr. se je jela obravnavati postava zastran vojaških novincev, ki se bodo letos poklicali pod orožje.

Dopisi.

Iz Oplotnice. (Naše občinske volitve) so srečno končane in sicer že drugokrat v čast Slovincem, kateri smo se pokazali dobro organizirane in hrabre boritelje za čast naše domovine. Minuli so dnevi, ko so naši posilincevi, katere smo mi debelili in bogatili, z nami kakor s svojimi sužnji pometali in nas zaničevali. Naša predzadnja občinska volitev 9. nov. 1903, katera se je prvokrat za nas ugodna pokazala, bila je v Gradcu ovržena zato, ker se za tisto ni izvolil prizivni odbor in se je zapisnik volilcev svojevoljno in nepostavno do volitve prenašal. Ko se je zvedelo, da bo nova volitev, so naši nasprotniki bili kar hitro na nogah in je tukajšnja stolarna, glašča se na ime pred petimi leti umrlega Osvalda Hafenrichter & Comp. se dala prepisati na ime Hafenrichters Comp. in je s tem pridobila 1 glas za I. razred. Pomagala je tudi c. kr. konjiška davkarija našim nasprotnikom, ker je naznanila med davkoplačilci Alojz Wahland-ove dediče, čeravno je on še le 1. aprila 1904 pokopan bil. Drugih gospodarjev, kojih eni že tri leta davek plačujejo in so davno pravni gospodarji, kakor Antona Oblonšek, še sedaj ni prepisala, zato

Konec sledi.

Vrh tega je pretela vojska s Francozi; cesarska vlada je bila v največjih stiskah. Da si zagotovi Hrvate, jim je cesar dal zopet bana, s Tökölyjem pa je sklenil mir najprej na 6 mesecev, potem pa meseca marca leta 1680. na celo leto. Madžarom je dal domačina za upravitelja, Tökölyju pa je ponudil, da se za stalno izmirita. Toda drug drugemu nista zaupala, in kmalu je Tököly pretrgal vse vezi s cesarjem ter prosil pomoči pri turškem sultanu, ki mu jo je tudi obljubil in ga imeoval za upravitelja Ogrske.

Francoski kralj je pa naročil svojemu poslancu na Poljskem, naj da Tökölyju denarja, kolikor ga potrebuje. Leta 1682 je potekel vašvarski mir in cesar je poslal poslanca k sultanu, da obnovi in podaljša mir. Dolgo je moral cesarjev poslanec v Carigradu čakati na avdijenco, naposled pa ga je sultan sprejel jako nemilostno in hladno. — Pred vratmi je bila zopet velika vojna s Turki.

Po Štajerskem se je že meseca avgusta l. 1682. s strahom in trepetom pripovedovalo, da prihaja Turek z veliko močjo, združen z madžarskimi puntarji. Kraji okoli Ljutomera, Radgone in višje so bili brez vsake brambe, ter bi morali pasti kakor zrela hruška v turško žrelo. V naglici so spravljali na mejo puške, topove, smodnik i. dr. Poslali so na štajersko-ogrsko mejo regiment dragoncev in infanterije ki se je razmestila po trgih, mestih in yaseh

od Ljutomera gori do Wildona in Hartberga. Toda ti vojaki so bili prava nadlega ljudstvu. Povsod so se jih branili in bali; Mariboržani celo dveh kompanij kirasirjev sploh niso pustili v mesto. O pustu l. 1683 so bile prepovedane vse zabave, plesi, maškarade i. t. d., naznaniti so morali vse berače in postopače, ki so morali pomagati delati utrdbe. Premožnejši so bežali v oddaljene in varne kraje. Štajercem je prišel na pomoč tudi slavni kranjski zgodovinar Vajkard Valvazor. Dne 1. maja 1683 se je vzdignilo 250.000 Turkov s 300 topovi ter so se pod poveljstvom bojaželjnega velikega vezirja Kara Mustafa napotili naravnost proti Dunaju. Cesarske vojske je bilo komaj 60.000. Ogrski palatin Eszterhazy je sicer klical Ogre pod orožje, pa le malo kdo se mu je odzval; Madžari so rajši potegnili s Turkom in Tököly se je srčno veselil zadrege, v kateri je bila avstrijska vlada. Pač pa je hrvaški ban Nikolaj Erdödi z generalom Herbersteinom postavil na Muro 8000 Hrvatov, dasiravno sta sultan in Tököly prijazno vabila Hrvate na svojo stran.

Velika nevarnost je vendar bila tokrat odvrnjena od naših dežel in turški moči zadan smerten udarec. Dne 12. septembra leta 1683 je junaški poljski kralj Jan Sobieski sijajno premagal pred Dunajem Kara Mustafa, katerega je dal potem sultan zadaviti.

je pri tem tudi pritožba bila zastoj in se v tem očitno vidi dvojna mera. Ko se je zapisnik volilcev po raznih pritožbah uredil, so naši nasprotniki v zvezi s tukajšnjim učiteljstvom na pomoč poklicali ptujsko giftno krotko in so z nespodobnim sestavkom voditelja naše stranke vlč. g. župnika s svojo umazano krtačo poskusili krtačiti, ker je neki on žalil naših silno dobrih učiteljev čast. Opomniti je namreč, da oni v nemčurskem duhu mladino poučujejo in se za cerkev in božjo službo le bore malo brigajo. Štajerčeva in naših učiteljev krtača pa ni bila tako ostra, da bi bila mogla našemu župniku vse zaslužnje vzeti, katero si je pridobil s popravilom Sv. Barbare, farne cerkve, Sv. Mohorja in z zidanjem nove cerkve in novega župnišča. Razne laži o silno velikih dolgovih župnikovih, katere bodo vsi volilci plačati morali, niso našle vernih poslušateljev. Pa tudi vsa vplivanja niso nič pomagala. Neki nemški volilec je svojim delavcem žugal, da jih napodi, če ne volijo nemški. Pisali so naši „Nemci“ tudi znanemu bogatemu posilincemu, Čehu J. Tomandl v Žiže, ki je tudi od Slovencev obogatel in ima tukaj tri sinove Alojza, Jožefa in Karola Sevšek, naj jim strogo ukaže, da oddajo za nemškutarsko stranko glas. Pisalo se je v Gradec in v Celje po g. volilce in obljubili so vsi naši stalni gg. učitelji pristno svojo nemško pomoč za dan volitve. V prepričanju gotove zmage so gledali naši nasprotniki svoji nemški zmagi nasproti, za katero so se najdelavnejši pripravljali že tri dni s pijačo in lažmi. Kupilo se je neki tudi veliko kil smodnika, da bi vsaj par dnevo obhajali svojo nemško zmago. Za ude volitvene komisije so se odredili zagrizeni naši nasprotniki Juri Hafenrichter, Fr. Stermšek, Jožef in Matija Kos in ti olikanci so sklenili, da se domačemu župniku še sedež dati ne sme, da bi volitvi prisoten biti ne mogel. Prišlo pa je, hvala Bogu, vendar še več naših, mož kakor je bilo komandiranih in drugih domovinskih izdajalcev, posebno so nas Slakovčani podpirali in zmagali smo v III. in II. razredu in padla je nemška oplotniška trdnjava. Le tako naprej in mi smo nepremagljivi!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Celjska slovenska gimnazija. Kako hoče „Domovina“ krivdo Dečko-Berksovo prikriti, pri tem postaja že neumno-smešna. V zadnji številki joka britke solze, da naša in „Slovenčeva“ odkritja v zadevi celjske slovenske gimnazije izrabljajo nemški časniki za sramotenje slovenskega imena. Istina, toda krivda se naj pripisuje edino-le dr. Dečku in Berksu, ne pa nam. S tem, da smo razkrili celo zadevo, smo koristili slovenski stvari, kajti samo to je pomagalo, da se ni cela zadeva zavlekla ali pa celo pokopala, kakor so hoteli nekateri dr. Dečkovi prijatelji. V vodstvu „Domovine“ je tudi dr. Dečko in vsled tega sedaj bije po nas in ne po sebi! Stara taktika takih, ki se čutijo krive! Dokler dr. Dečko in Berks ne položita mandatov ali vsaj pri kakem zaupnem shodu ne razkrijeta natančno cele zadeve in ne dobita zaupanja, tako dolgo bo se še moralo pisati. Kdor je o zadevi dobro poučen, ve, da se še ni vse izročilo javnosti. Sramotenje prusaških listov pa naj dr. Dečko zdaj in zanaprej, zasebno in v „Domovini“, pripisuje edino le sebi, kot posledicam svojega neodpušljivega ravnanja!

S pošte. Za poštne asistente so imenovani poštni praktikanti gg.: Alojzij Unger v Celju za Zidanmost in Milan Zemljich in Emerih Serth v Mariboru za Ptuj. Prestavljeni sta poštne upraviteljici Štefanija Sladek iz Fohndorfa v Ormož in Rafaela Cesnik iz Ormoža v Slovenjgradec. V višji plačilni razred je prestavljena Antonija Košel v Šoštanj.

S šole. Nastavljeni sta kot stalni učiteljici na ljudski šoli v Pišecah gđc. Ernestina

Bradaška iz Sromlj in Emilija Grebenc iz Ribnice. Dovoljenje za omožitev sta dobila učiteljica gđc. Ana Černež v Sevnici s tamšnjim nadučiteljem g. Jožefom Mešiček.

Mariborska dijaška kuhinja se nahaja sedaj o velikih stiskah. Mladinoljubi, pomagajte!

Mariborske novice. Dne 2. t. m. se je ustrelil poštni kontrolor Alojzij Jug. — Isti dan je umrla hišna posestnica gospa Josipina Stauder. — V Mariboru je umrl dne 7. t. m. upokojeni davčni kontrolor Mihael Čmelč 80 let star. — Dijak IV. gimnazije na slovenski paralelki Ivan Soroko je dobil nagrado 50 K, ker je rešil svojega tovariša Herica iz Drave. V nedeljo, dne 5. t. m. mu je izročil ravnatelj ta znesek ob navzočnosti vseh profesorjev in součencev. — Najhujši sovražnik slovenskega naroda „Schulverein“ obhaja letos na Dunaju 25 letnico svojega obstanka. Da bi ta jubilej koliko mogoče slovesno praznoval, berači okoli za prispevke. V včerajšnji seji mariborskega občinskega sveta je prišla ta prošnja na dnevni red. Poročevalec dotičnega odseka trgovec Kraker je predlagal v imenu odseka 300 K za to društvo in je tudi omenil, da so se pri tem ravnali po pregovoru: Koliko imaš toliko daš! Ravnatelj preizkuševalnice Schmidt, torej deželni uradnik pa ni bil zadovoljen s tem, ampak je predlagal 500 K. Saj njemu ni treba plačevati občinskih doklad, kakor pa obrtnikom. In res so glasovali občinski svetovalci za njegov predlog. Toraj resnica, da so pri nas uradniki hujši nasprotniki Slovencev, kakor pa obrtniki in trgovci. — V predzadnjem listu smo poročali o žalostni dogodbi s škornji, tokrat pa poročamo še o žalostnejši, ki se je dogodila s čevljičkami. Nekemu možu, ki je imel že jako raztrgane čevlje, pade v glavo, da bi si preskrbel brez denarja nove. Zvita buča gre naravnost v neko lepo stanovanje, kjer najde dekle samo doma. Tej pravi, da je čevljarski mojster in da ima od gospoda naročilo, priti po en par čevljev, katere mora popraviti. Dekla mu to verjame rekoč, da sicer o tem nič ne ve, toda naj pogleda, kateri par čevljev je potreben popravila. Falot seveda pograbi najlepši par ter izgine. Kdor zna, pač zna! — Minoli teden v petek je prišel prosjačič mlad fant v neko stanovanje v Gledališki ulici. Ker so ga z neprijaznimi besedami napodili, je sklenil, se maščevati. Zvečer je prišel zopet, in ko se se vrata nekoliko odprla, je spustil skozi vrata miš v sobo, kar je vzbudilo pri ženskah velikanski vrišč in strah. Vrhutega so se pri lovljenju miši potrli nekatere stvari. Boljše bi toraj bilo, dati beraču en krajcar.

Umrl je dne 27. jan. v Dobrovcih, župnija Slivnica, Andrej Klinc v starosti 95 let. Bil je do zadnjega pri vedrem in čilem duhu. N. v m. p. — Zadnjega januarja je umrla v Čresnicah pri Vojniku vrla gospodinja, mlada Grabenšča, rojena Krajnc. — V Ljutomeru je umrla mati odlične rodbine, gospa Franciška Razlag, rojena Forer, stara 80 let. N. v m. p. — Umrla je v Št. Ilju pri Velenju 30. prosinca mlada žena Neža Jelen, po domače Klemšela, stara 31 let, zapustila je možu petero malih otrok; najmlajše je staro dva meseca. Kako je bila vsem priljubljena, pričal je njen pogreb. Bog ji daj večni mir! — Dne 3. febr. je umrla v Radvencih župnije negovske žena slovenskega staroste v negovski župniji, jeklenega značaja in od slovenskega domoljubja prešinjena moža in stanovitnega naročnika „Slov. Gospodarja“ ter zvestega uda družbe sv. Mohorja sem od njenega početka gospoda Antona Ferenc, kmeta v Radvencih. Velikanska udeležba spreveda, ki ga je vodil domači g. župnik ob asistenci dveh duhovnikov je pričala o priljubljenosti blage pokojne. — Pri Sv. Jerneju smo pokopali dne 3. febr. t. l. najstarejšo osebo naše župnije Marjeto Cvahete, mater našega župana in g. nadučitelja od Male Nedelje. Kako ljubezen in spoštovanje je zavživala 83 letna starka pri starih

in mladih, pokazala je obilna udeležba pri njenem pogrebu. — V Bučecovcih pri Sv. Križu na Murskem polju je umrl dne 5. t. m. g. Jakob Pečuh v 91 letu svoje starosti, obče priljubljen in spoštovan pri znancih, kateri so se v obilnem številu udeležili njegovega pogreba.

Nesreče. V nedeljo, dne 5. februarja je padla v Zbigovcih župnija Sv. Petra pri Radgoni mati obče znanega narodnjaka in izvrstnega kleparja g. Lančiča tako nesrečno raz hlev v škedenj na mlatilni stroj, da je bila pri priči mrtva. Rajna je bila še zjutraj pri sv. obhajilu, kar je največja tolažba za sina in hčerki. N. v m. p.! — Blizu Lesičje vasi pri Poljčanah je povozil brzovlak 81 letnega Janeza Kocenjak iz Lemberga. Čeravno so bile zatvornice zaprte, je starček vendar hotel prekoračiti železnico in ker je bil gluh, ni slišal bližajočega se vlaka. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Poljčanah.

Za ponesrečenega delavca Fr. Budjo iz Ljutomera, ki se je ponesrečil v predoru na Hrušici na Gorenjskem, so nabrali tovariši 140 kron. Denar izroče njegovi ženi z dvema sirotama. Res, lepa stanovska zavest, da se spomni trpečega sobrata.

Ponesrečil se je pri Sv. Frančišku v Sav. dol. žagar Feliks Pikel. Našel je smrt v mrzlih valovih Savinje. Doma je bil iz Ljubnega, in sedaj od novega leta žagar pri Fr. Kolencu, veleposestniku v Juvani. Nesrečneža so pogrešali od 19. prosinca; ko ga ni bilo od nikoder, so ga šli iskat in 23. prosinca so našli klobuk na ledu na Savinji. To je dalo povod, da so začeli led sekati, in ga našli v Savinji pod mostom vsega zmrznjenega. Sodi se, da je šel zvečer od večerje vinjen in med potjo padel pod breg v vodo. Zopet žalosten slučaj, kam človeka pripelje nesrečno žganje.

V Kamnici so prijeli orožniki Antona Gracl, ker je na sumu, da je kradel posestniku Kopicu denar.

Rešilno talijo so dobili delavci Martin Paradič, Ladovit Travner in Franc Bašl, ker so rešili prebivalce hiše Jere Cvetko v Polzeli iz goreče hiše, katero je vžgala strela.

Ptujske novice. V okolici ptujski je odpravljen pasji kontumac. — Zdaj so v Ptuj srečni! Očka Ornik je dobil pravdo proti svojemu prejšnjemu prijatelju Schmucku in takoj so imeli zahvalno protestantovsko mašo za to srečno zmago. Vsako nedeljo bodo imeli baje tako mašo, katere prirejajo pastori, ki pridigujejo boj proti stari veri slovenskega ljudstva. In prijatelj teh pastorej je župan Ornik, katerega „Štajerc“ hvali kot velikega prijatelja kmetov. Ali se še res nahajajo na svetu tako zabiti in neumni ljudje, ki kaj takege verjemejo, da bi bil na pol protestantovski in popolnoma posilincemški Ornik prijatelj poštenega slovenskega kmeta?

Nekaj za naše može in mladeniče. V „Našem Domu“ se nahaja naznanilo o mlekarskem tečaju na Kranjskem. Opozarjamo naše može in mladeniče na ta tečaj, da se ga udeleži, komur je mogoče!

Pametne glave v deželnem odboru! Lovski zakon štajerski ni dobil najvišjega potrjenja, ker zakon po obliki ni bil pravilno sestavljen. Vrnil se je torej zakonski načrt zopet deželnemu odboru štajerskemu, v katerem sedijo najholjše nemške glave!

Uboj. V noči od 3. do 4. t. m. sta ubila hlapca pri Stigerju v Slov. Bistrici Jurij Puklin in Martin Dvorsak v Dolini, občina Šentovec z gnojnimi vilami mizarja Jožefa Javornik.

Celjske novice. Slovensko delavsko podporno društvo se je 1. t. m. preselilo v svoje nove prostore, ki so v posojilnični, prej Stegenškevi hiši zraven kapucinskega mosta, ker jim je njihov dosedanji gospodar odpovedal stanovanje vsled pritiska celjskih Nemcev. Ustanovilo se je vsled tega društvo „Delavski dom“, ki bo zidalo lastno hišo. — Farna cerkev v Celji je dobila na Svečnico lep nov kip brezmadežnega Spočetja, ki je postavljen na evangeljski strani presbiterija. Kip

je nabavila tukajšnja Marijina družba. Z veliko slovesnostjo se je vršilo blagoslovljenje na Svečnico popoldan. — Slovenskega strugarja Jakoba Križmana v Celju je njegov hišni gospodar, c. kr. sodni sluga Speglič, vrgel iz hiše, ker je Križman Slovenec!!!

Šestdeset let gospodar. Posestnik Jožef Karba v Babincih pri Ljutomeru je na svečnico, dne 2. februarja 1845 stopil v zakonski stan in obenem prevzel gospodarstvo, kjer samostalno gospodari še danes, torej polnih šestdeset let. Ženo mu je l. 1879 usmrtilo konjsko kopito. Sedaj mu pri gospodarstvu pomagata dva sina in hčerka. Izmed ostalih otrok je eden župnik v Zrečah, eden je kmet na Krapji, eden državni uradnik na Dunaju, eden pa deluje v Gornji Radgoni. Omenjenega dne je v Ljutomeru bilo poročenih 16 parov. Pepelnica je tisto leto bila dne 5. febr., a vuzem ali velikanoč dne 23. marca. Pozneje je vuzem dne 23. marca na vrsto prišel v letu 1856 in bode zopet leta 1913. V jubilentovo hišo zahaja „Slovenski Gospodar“ ves čas svojega obstanka, želimo, da bi na duhu še mladeniški in telesno razmeroma krepki starček-gospodar naš list prebiral še mnoga leta!

Mater in hčer v eden grob so pokopali dne 6. t. m. Obe sta bile žene revnih drvarjev na Tinji. Hči je bila tista trdna žena, o kateri smo zadnjič poročali, da je iz Oplotnice domov grede v gozdu porodila, in sama otroka in še težko vrečo moke nesla eno uro daleč do svojega doma. Pogreba priprostitih ženic udeležilo se je izvanredno mnogo ljudi. Samo njenega moža ni bilo zraven, ker dela v planinah pri Feiču na Gornjem Štajerskem in ni dobil pravočasno poročila o smrti svoje žene.

V Ormožu so diletantje pridno na delu. Pripravljajo veliko narodno igro s petjem: „Rokovnjači“, ki se uprizoni še koncem tega meseca. Več prihodnjič. Le tako naprej!

Požarna bramba v Kozjem. Naš trg ima gasilno društvo, ki je bilo doslej pod nemško komando graščinskega oskrbnika Kragora. Pri zadnjem običnem zboru pa je bil izvoljen načelnikom občne priljubljeni g. notar dr. Josip Barle, ki bo gotovo skrbel, da dobi društvo slovensko poveljevanje in da izginejo nemški napisi.

V Šmarju pri Jelšah so ulomili v pisarno železniške postaje v noči od 2. na 3. t. m. dosedaj še neznan tatovi, s silo odprli tri mizne predale ter odnesli 15 K denarja in lovsko puško v vrednosti do 90 K.

Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je bila na svečnico popoldne ob 3. uri grozna nesreča. Na način, ki je še nepojasnjen, je nastal ogenj, ki je vkljub vsem naporom domače in cirkovške požarne brambe ob silnem viharju požgal v najkrajšem času enajstim posestnikom vsa gospodarska poslopja z orodjem in krmo in razun dvema tudi vsa hišna poslopja z vsemi živili vred. Zgorel je pri tem en otrok in nekaj svinj. Začelo je goreti v Mih. Predikakovi koči v Sv. Lovrencu h. št. 87 po domače v Sarajevi, odkoder se je ogenj razširil na poslopja Ane Ivančič, Stefana Beranič, Antona Bežjak, preskočil nato črez tri hiše na poslopje Stefana Hertiš te uničil zaporedoma sosedna poslopja Martina Predikaka, Jurija Beranič, Lovra Mohorko, Andreja Drevenšek, Antona Planinšek in Lovro Predikaka. Do 30.000 K se ceni škoda, ki jo bo pokrila zavarovalnina le do polovice. Ker smo še sredi zime, in so cene živil zdaj precej visoke, povrh pa v okolici radi lanskim povodenj in suše že zdaj primanjkuje krme, ki se bo morala dobiti od daleč za drag denar — proročajo se ponesrečenci dobrim sreem v podporo. Darove sprejema tamošnji župnijski urad, pošta: Ptuj.

V Dramljah bode, kakor je znano, v kratkem občinska volitev. Torej kmetje pozor! Želeti bi bilo, da voli kmet zavedne može, da bodo občanom saj nekoliko zmanjšani zdajšnji občutljivi občinski odstotki.

Na Ponikvi ob juž. žel. se vrše danes občinske velitve.

V Št. Pavlu pri Preboldu bo v nedeljo, dne 12. februarja zlata poroka spoštovanih zakonskih Janeza in Uršule Počaj, ki gospodarita na svojem posestvu v Latkovi vasi že 54 let in sicer še sama, kar je omenjenja vredno. Za to slovesnost se delajo velike priprave. Kar ljudje pomnijo, v tej župniji ni bilo zlate poroke.

Nov slovenski list. V Gorici je začel zhajati „Primorski Gospodar“, list za pospeševanje kmetijstva v slovenskem Primorju. Izdaja in urejuje ga kmetijski potovalni učitelj Anton Strekelj. List izhaja dvakrat na mesec in stane na leto 2 K.

Cerkvene stvari.

Umrl je v Laporju pri Slov. Bistrici dne 1. t. m. č. g. Vincenc Bizjak, vpokojen župnik laporski, v 72. letu svoje starosti. Rajni je bil rojen 20. januarja 1834 v Braslovčah, v mašnika posvečen je bil l. 1859. Kaplan je bil pri Sv. Tomažu pri Ormožu, v Koprivnici, v Dolu, na Sladki gori in pri Sv. Duhu v Ločah. Župnikoval je pri Sv. Jederti nad Laškim in sedemnajst let, do 1. maja 1899 v Laporju. Sveti mu večna luč!

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Sv. Peter in Pavel na Ptuj 50 K 28 v, Zagorje 17 K, Sv. Peter pod Svet. gorami 12 K, Teharje 60 K, Sv. Vid na Planini 26 K, Zabukovje 7 K, Brežice 100 K, Sv. Lovrenc nad Mariborom 14 K 72 v, Sv. Jurij v Slov. gor. 39 K, Sv. Lenart v Slov. gor. 10 K, Sv. Anton v Slov. gor. 6 K 94, Anton Puščenjak 6 K, Trbonje 14 K, Gornji grad 27 K 16 v, Nazarje 11 K 50 v.

Marijina slavnost v Makolah. Naši Marijini družbi mladeničev in deklet ste se zadnjič na Svečnico popoldne po večernicah prvič javno izkazali. Priredili ste očitno slavljenje premile naše Svečnice nebeške Device Marije. Vrstili so se nagovori, petje, deklamacije. Slavnost je izredno dobro uspela. Čudili smo se mladeničem in dekletom, da so že koj pri svojem prvem javnem nastopu vsak svojo vlogo tako odlično dobro izvršili. Slavnost se je napravila v cerkvi, kjer je bil nasproti krasno ovenčanemu in obilno razsvetljenemu Marijinemu altarju pripravljen primeren oder. Cerkev je bila natlačeno polna pobožnih častilcev Marijinih, katerim so se pri navdušenih deklamacijah obilne solze utrinjale iz oči. Deklamacije: „Pesem slovenskih mladeničev“, „Ime Marija“ (Krek, Slovenec 1904, št. 243.), „Blažena med ženami“, „Jaz sem Marijin sin“, „Skrivnostna roža“, „Sonetni venec“ (Bogoljub 1904, št. 22.) so nas vse kar očarale. Mladič: Pohleven, Dovar, Kovačič, Skrbiš, Kropce, Hajšek, Strnad, ki so svoje vloge v vsakem oziru izborni izvršili. Nič manj dekleta, vse po vrsti. Nadvse lepo je bilo poslušati v resnici prekrasni „Sonetni venec“, ki ga je govorilo petnajst belo oblečenih, ovenčanih deklic. Ravno tako izborni je bilo petje. Radi izrekamo očitno zahvalo in pohvalo preblagi gospej nadučiteljevi Šamprl, kakor tudi našemu preč. g. kaplanu, ki sta se mnogo trudila, da je slavnost na vse strani tako izvrstno uspela. Bog plati in preblažena devica Marija!

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Mariboru. Dne 12. februarja se vprizoni v Narodnem domu priljubljena narodna igra „Deseti brat.“ Ker se že tako dolgo ni priredila nobena gledališka predstava, bo gotovo tokrat obilen obisk. Začetek je točno ob 8. zvečer.

Šentiljska dekleta dobijo svojo „Dekliško Zvezo.“ Osnovali jo bomo v nedeljo. Vsa zavedna slovenska dekleta se vabijo po večernicah v „Čitalnico“, kjer se bo slišalo marsikaj zanimivega in lepega. Dolgo ste si želele „Zveze;“ zdaj pokažite, da imate tudi res dobro voljo za resno delo in pridite v velikem številu. „Zveza“ vam bo najboljša šola, kjer boste se učili delati po geslu: „Z

Bogom in Marijo za slovensko domovino!“ Toraj na svidenje!

Kat. slov. izobraževalno društvo pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. je imelo pred kratkem svoj I. redni občni zbor, pri katerem je bil izvoljen deloma stari odbor, katerega predsednik je g. Janez Lubec, župan in posestnik v Bišu. Pri ustanovitvi društva se je javilo 52 članov, članarino prispevalo pa le 27. Dohodkov je bilo 79.40 K, stroškov pa 74.46 K. Knjižnica šteje 183 zvezkov. Društvo ima tudi mešan zbor, broječ 20 pevcev. Primerne društvene sobe dosedaj še nismo imeli; rešil nas pa je te zadrege naš cerkvenik g. Simon Firbas, ki nam je prepustil svojo sobo v društvene namene. Bodi mu srčna zahvala! Okrožnici, ki je krožila med bolfanskimi rojaki v tujini, so se odzvali z zdatno podporo nasledji: P. n. g. Jak. Gomilšak, prof. v pok. v Trstu 10 K in 117 zvezkov; „Jugoslovanska tovarna za surogate v Ljubljani“ 5 K; g. dr. Ant. Kaisersberger v Krškem 5 K; g. Anton Muršec, župnik v Spielfeld-u 10 K; g. dr. Fr. Toplak v Ljubljani 10 K. Upamo pa še dobiti prispevkov od onih, ki so nam jih na okrožnici obljubili. Izven teh so še darovali p. n. g. Jos. Ilesič, župnik pri Sv. Bolfanku 10 K; gđč. F. Kocuvan, poštarica ravnotam 37 zvezkov; g. dr. Jos. Kronvogel, c. kr. sodni svetnik pri Sv. Lenartu, novo omaro; g. dr. Fran. Tiplič, zdravnik ravnotam 2 K. Vsem p. n. dobrotnikom najtoplejša zahvala! Ker je društvo v slabih gmotnih razmerah, se nikomur ne stavijo meje velikodušnosti. — Bolfančani, pristopite k društvu! Čim več nas bo, tem lepši procvit!

Kmetsko bralno društvo v Hajdini pri Ptuj si je na obč. zboru izvolilo za l. 1905 sledeči odbor: predsednik Miha Štolc, podpredsednik August Jager, blagajnik Janez Grahar, tajnik Alojzij Pogruje, Andrej Šlamberger in Janez Kostnik, odbornika.

Gradec. Znano je, koliko biva v Gradu Slovencev. Ker pa so raztreseni po celem mestu, jih je težko najti. Tudi naših vrljih Prlekov je veliko. A kaj ko so pa razkropljeni in dostikrat ne vejo drug za drugega. Toda imamo mladeniča — Prleka, ki si je stavil lepo nalogo, poiskati raztresene ovčice in jih združiti z slovenskim krščanskim društvom „Domovina.“ Ta vrli mladenič je vam bralcem „Slov. Gospodarja“ in „Našega Doma“ še od lanskega leta, ko je nastopil kot govornik na veselici po mladeniškem shodu na Brezjah v Ljubljani dobro znan. Ta je g. Franc Zamuda od Sv. Križa na Murskem polju. — Obletal je vse kote graškega mesta in iskal Prleke. Dne 29. jan. pa smo jih z veseljem gledali, kako so prihajali k veselici, ki jo je priredil omenjeni gospod. Soba je bila okinčana s slovenskimi znaki, z venci in cveticami. Na steni pa se je blestel napis: Vrta prleška mladina — bodi nam pozdravljena! To je vam bilo veselo — zmiraj več je prihajalo naših fantov in deklic. „Paj pa si ti tudi priša, jaši ga nekda, paj ti je te lušno; pje sami Prleki smo, paj viš“, tako smo slišali govoriti in reči moramo, da so nam Prleki hitro k sreči prirastli. Zbralo se jih je okoli 200. G. Fr. Zamuda je nato v navdušenem govoru, ki je trajal tri četrt ure vzpodbujal vse Prleke. Rekel je: „Kakor je naš vrli mlad. voditelj g. Gomilšek pred par leti na mladeniškem shodu pri Sv. Lenartu se izrazil, da še njegovo srce ni nikdar občutilo tistega veselja, kakor tedaj; isto veselje občutim jaz danes, ko ste se dragi Prleki zbrali tukaj v tujem Gradu, daleč od domovine, v tako častnem številu. Raztreseni smo po mestu. A tukaj imamo društvo „Domovina“, kjer najdemo drugo domovino in kjer bomo ohranili svojo prleško čast in narodno zavest. V navdušenih besedah je naslikal delovanje mladeniških društev po širni Štajerski in povdarjal, da moramo tudi v Gradu bivajoči Slovenci posnemati delovanje naših mladih, toraj združimo se v „Domovini.“ Burno ploskanje in gromoviti „Zivio“ klici so se razlegali

po sobi in marsikateremu so stopile solze v oči, ko se je spomnil mladeniških društev v domovini. — Ker je predpust in ker je Prlek rad vesel, smo se seveda tudi zavrteli. Tako nam je prijetno minil popoldan. Vi pa v Gradcu bivajoči Slovenci in tisti, ki prihajate v Gradec, pristopite k našemu vrlemu društvu „Domovina“, tukaj se bodele počutili kakor doma.

Velika Nedelja. Naše bralno društvo se je v preteklem letu zopet oživelo, kakor smo razvideli iz poročil na obnem zboru dne 22. januarja. Tajnik, č. g. kaplan, je poročal, da je število udov narastlo od borih 15 na 52 udov, med katerimi je več kakor polovica fantov in deklet. Petje se je po dolgih letih zopet začelo gojiti ter si je zlasti dekliški zbor v večkratnih nastopih pridobil obilo priznanja. Tudi sta se vprizorili igri „Lurška pastirica“ in „Dve materi.“ Z dohodki zadnje predstave se je kupilo blizu 80 knjig za tukajšnje šolarje. Tudi knjižničar g. V. Kolarič je naglaševal vrl napredek, kajti izposodil je 358 knjig; z največjim zanimanjem pa so udje čitali časopise, katerih ima društvo na razpolago vse polno: dva „Slov. Gospodarja“, pet „Naših Domov“, dva „Domoljuba“, dva „Knajpovca“, „Slovansko knjižnico“, „Dom in Svet“, „Domovino“, „Narodni Gospodar“ in dva „Kmetovalca.“ Tudi „Slovenec“ in „Slovenski čebelar“ sta udom na razpolago. In vse to nudi bralno društvo udom za letni prispevek 1 K. Kdor toraj želi pošteno berilo, naj brž pristopi k našemu bralnemu društvu.

Jarenina. Dne 29. januarja je imelo naše kmečko bralno društvo svoj redni občni zbor. Po pozdravu g. podpredsednika je prišlo na vrsto poročilo g. tajnika. Društvo je v letu 1904 bilo jako delavno. Bilo je šest veselice. Dvakrat se je igrala igra „Dr. Vsezna“, dvakrat „sv. Neža“ in dvakrat „Dve materi.“ Pri veselicah so bile razne deklamacije, govori in petje, katero je poskrbel g. Čonč, za kar mu tu izrečemo zahvalo. Poučnih predavanj smo imeli najmanj 10 in veliko drugih navduševalnih govorov. Bili smo naročeni na šest istisov „Slov. Gospod.“, osem iztisov „Našega Doma“, eden izvod „Mira“, dva izvoda „Domoljuba“, eden iztis „Kmetovalca“, eden iztis „Narodnega Gosp.“, več izvodov „Bogoljuba“, „Glasnika“, eden izvod „Dom in Sveta“, eden iztis „Družinskega Prijatelja“, eden iztis „Vojske na daljnem vzhodu“, „Slovenca“ so darovali č. g. kaplan, „Domovino“ in „Vestnik štajerske kmetijske družbe“ pa g. nadučitelj Slekovec. Obema iskrena hvala! Društvo je pristopilo k „Zvezi“ in dalo za l. 1904 2 K prispevka. Na to je poročal zvesti ud društva, blagajničar g. Alojz Drozg. Udov je imelo društvo blizu 100, a le 53 je plačalo udnino za l. 1904. Č. g. župnik v Gotovljah Jakob Zupanič in blag. g. dr. Schmiermaul, zdravnik v Rajhenburgu, naša rojaka, sta nas letos zopet podpirala in nam poslala vsak po 10 K. Naj jim bo tukaj izrečena iskrena zahvala. Vseh dohodkov je imelo društvo 305 K 60 v, stroškov pa 304 K 60 v. Po poročilu knjižničarja mladeniča Karola Rojsa se je izposodilo v letu 1904 874 knjig razne vsebine in 517 številk raznih listov. Naročilo se je v letu 1904 8 novih knjig. Društvo je bilo naročeno na Mohorjevo družbo in je dobilo od č. g. dekana tudi knjige „Maticе Slovenske.“ Vsem faktorjem, ki so pomagali pri društvu delovati, se je zahvalil v toplih besedah blagajničar. „Čebelica“ ima naloženih v jareninski posojilnici 714 K. G. podpredsednik je še bodril navzoče k nadaljnjemu navdušenemu delovanju in opozoril tudi nazadnje na najnovejšo dogodke. Govorilo se je tudi o povečanju „Čitalnice.“ Začetek je majhen, a začetek mora povsod biti. Sicer ima že precejšnjo svoto bralno društvo v ta namen naloženo v posojilnici. G. podpredsednik je opozoril tudi ude na to, da se bo v marsičem moral napraviti red v bralnem društvu. Na koncu se je izvolil stari odbor tako-le: predsednik Ivan Sekol, podpredsednik Evald Vračko, tajnik Jožef Čonč, blagajničar Alojz Drozg, knjižničar Karol Rojs, Leopold Supanič in Jožef Polančič

odbornika. Bog daj, da bi tudi drugo leto mogli poročati o tako lepih uspehih našega društva! Uspehe pa bomo imeli, če bodo vsi pomagali.

Od Sv. Marjete niže Ptuja. Naše bralno društvo se je vzdignilo to leto zelo visoko. Dohodkov je imelo 264 K 19 h, stroškov pa 156 K 45 h; imamo še toraj 107 K 74 h prebitka, kar je gotovo najboljši dokaz, da društvo dobro napreduje in vrl deluje. Udom našega bralnega društva so bili v pretečenem letu na razpolago sledeči časniki: šestnajst iztisov „Slov. Gospodarja“, šestnajst iztisov „Našega Doma“, tri iztisi „Slovenskega Štajerca“, dva iztisa „Domovine“, štiri iztisi „Domoljuba“, trije iztisi „Kmetovalca“, eden iztis „Narodnega Gospodarja“, eden iztis „Vrteca“ s prilogo, eden iztis „Dom in Sveta“, eden iztis „Slov. Čebelarja“, knjige „Družbe sv. Mohorja“, „Rusko japonska vojska“ itd. Društvo je priredilo več poučnih predavanj in tri veselice z gledališkimi igrami. Te veselice vrgle so skupno 53 K 83 h čistega dobička. Omeniti je, da se je naše ljudstvo prav mnogoštevilno udeleževalo teh poštenih veselice in da se je pri istih prav pošteno in dostojno obnašalo. Videti je, da se že ljudem svita, da je žganje in pijančevanje njihov pogin in glavni vzrok, da kmetijstvo propada. Po nesrečnem žganjepitju izgubi naše sicer zelo pridno, pošteno in pobožno ljudstvo premoženje, zdravje, značaj, pamet, vero in s to tudi svojo dušo! Toraj dragi Marjetčani! Zahajajmo pridno na poštene veselice! Veselimo se, saj je poštenega veselja tudi Bog vesel. Pošteno veselje krepi telo in dušo, da človeku zdravje, ter mu podaljša življenje. Naše bralno društvo je priredilo toraj to leto res krasne veselice in dolžnost naša je, da na tem mestu izpregovorimo nekaj besed o raznih sotrudnikih našega bralnega društva. V prvi vrsti gre vsa čast in hvala našemu učitelju gospodu Ferdinandu Vobič, nadalje cenjeni učiteljici gdč. Binter Idi, gdč. Treziki Sok in vrlim kmetskimi dekletom in fantom, ki se ne zbijajo nobenega težavnega pota, kadar pridejo k vaju, ki pa tudi ne poslušajo slabih tovarišev in tovarišic, kadar jih odgovarjajo od pota poštenosti ter jih napeljavajo na razna kriva pota. Tukaj omenimo dva pridna fanta, kakor Franca Šuman in Franca Janžekovič, ki še celo po nedeljah in praznikih v cerkvi prepevata, ter tako kažeta, da se ne sramujeta očitno pokazati, da sta prava katoliška slovenska fanta, katerima je pijančevanje in neredno življenje deveta briga. Predragi mladeniči, posnemajte ta pridna mladeniča in uživajte bodele spoštovanje in ljubezen cele fare. Veliko truda kažejo tudi naša dekleta, kakor Hana Mursič in Kata Voglar, koji sta tudi pevki pri cerkvenem zboru. Ni je veselice in ni ga cerkvenega opravila, da bi ti izostali. — Kot velikega dobrotnika in podpornika našega bralnega društva moramo omeniti našega velezaslužnega gospoda župnika vlč. g. Alojza Šuta, koji podpira na vse mogoče načine naše društvo. Tudi gg. obč. predstojniki iz vseh naših občin so udje našega društva. Slava jim! To leto so se nas spomnili tudi zunanji rodoljubi, kakor velerodni gospod dr. Franc Jurtela, velerodni gospod prof. Jože Zelenik, velečastiti gospod Melhijor Zorko in drugi, ki so še s svojimi ne majhnimi darovi pripomogli, da se je naše društvo tako visoko vzdignilo. Pristrčna hvala vsem! Tako je toraj delovalo naše društvo v pretečenem letu. — Nastopili smo novo društveno leto. Marjetčani! Delujmo na to, da se bo dvignilo naše društvo še višje. Stari in mladi, možje in žene, fantje in dekleta, bogati in ubogi, vsi, vsi pristopite k našemu tako važnemu bralnemu društvu. — Posebno vi, vrli gg. občinski predstojniki, pripeljite svoje občinske odbornike v naše vrste, ter pokažite se zopet kot vrl, prebujene narodne može. — Posebno se obračamo do vas, dragi Mezgovčani, pristopite v najobilnejšem številu k društvu. Glejte, da zamoremo ustanoviti pri vas podružnico našega društva. Gotovo bi bilo lepo, ako bi bilo med vami, kjer je toliko število premožnih in dobrih

kmetov, društvo, v kojem bi se podučevali, izobraževali in vsodbujali za marsikatero dobro stvar. Na noge toraj, vrli Mezgovčani! V nedeljo, dne 12. februarja vas gotovo pričakujemo. — Obračamo se pa tudi še do onih, ki so dozdej spali mirno spanje napredka, ter vam kličemo: Delajmo, dokler je dan, pride noč, in ne bo nam več mogoče. Dragi mladeniči, vrla dekleta, pošteni očetje in matere, pristopite k našemu velevažnemu društvu. Naj bi ne bilo hiše v naši občini župniji, ki bi ne bila vpisana k temu društvu. Podpirajmo to društvo, ter delajmo v blagor naše fare, — naše domovine. Nadejamo se, da ne bo naš opomin zastoj. Pričakujemo vas na dan 12. februarja toliko, kolikor vas je bilo na zadnji veselice. Delujmo skupno, delujmo složno in naša želja, da bi štelo naše društvo 200 udov, se bo uresničila. Vi, preblagi dobrotniki in podporniki, nam pa ostanite tudi to leto zvesti, bodite tudi to leto na naši strani. Uspeh našega društva bo koristil ne le nam, ampak celemu narodu.

Sv. Jurij ob juž. žel. Že več veselice nam je priredilo tukajšnje „Katoliško bralno društvo“ v kratkem teku svojega obstanka. Zato so bile opravičene naše nadeje, da nas tudi v novem letu kmalu povabi na kakšno zabavo. In res. Dne 2. svečana so se nam izpolnile naše želje najpovoljnejše. V prijazni gostilni g. Alojzija Nendl je vladalo ta dan proti večeru veselje, kakoršnega bi si človek pač mnogokrat želel. Vsa hvala in čast krdelcu mladeničev in mladenk, udov gori omenjenega društva, ki nam je v izbornih svojih nastopih povzročilo te radostne trenutke. Lepa je slovenska pesem. Kdor pa jo hoče slišati v vsi njeni lepoti in milobi, naj jo pride poslušat v Št. Jurij. Naš pevski zbor pod spretnim vodstvom g. Ocvirka pač zna. Naj nastopi ženski ali možki ali mešan zbor, poje se pač tako, da si samega užitka ves očaran. Pa tudi s tamburico so se poskusili ta dan naši mladeniči. Ako človek pomisli kratko dobo, kar so se začele te mlade moči vezbati, pač ne more več dvomiti o godbeni nadarjenosti naše mladeži. No ima pač zopet g. Ocvirk svojo spretno roko poleg. In kaj naj povem o igri: „Zakleta soba v gostilni „pri zlati goski?““ Lahka ni ta igra. A vendar je šlo vse tako lepo, tako gladko. Gospodični Marija Pekavec (g. Matilda Cimerman) in Gabrijela Tekavec (g. Milka Mareš), učiteljici v zavodu, sta igrali, kakor bi se izvežbali na odru kakšnega velikomestnega gledališča. Gospa Pusteževa (g. Ana Mareš) je ni mogla bolje pogoditi, in Doroteja pl. Zvonograjska (g. Malgaj) je bila res prava podoba samozavestne francoske pisateljice. Da je gospa Donda (g. Marija Cimerman), gostilničarka „pri zlati goski“, igrala prav izborno, ni dvoma, in da jo je Kati (g. Knez), hišna, najboljšje pogodla, je gotovo. Le nekaj ni bilo dovoljno. Udeležba je bila malo pičila. Predvsem je bilo premalo kmečkega ljudstva iz okolice. Tu bi bilo treba nekaj več zanimanja. In če bi ne bili nekateri tržani po raznih opravkih zadržani, bi nas bilo tudi več. Prirediteljev te krasne veselice naj pa tudi to ne vstraši, ampak naprej na nadaljno delo!

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Lenartu v Slov. gor. priredi dne 19. svečana t. l. v prostorih g. M. Poliča svojo predpustno veselico z petjem, tamburanjem in prosto zabavo. Opozarjamo slavno občinstvo, da tokrat nastopi vprvič omlajeni društveni možki zbor s celo vrsto novih in zanimivih pesmi. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju priredi veselico dne 12. svečana t. l. v gostilni g. Hauptmana ob 4. uri popoldne s petjem možkega in mešanega zbora, deklamacije, govorom in 2 gledališkima igrama: „Pevčev zaklad“ v treh dejanjih (priredil naš bivši kaplan č. g. Matija Zemljic) in „Lokavi snubač“ v enem dejanju. Po predstavi prosta zabava s šaljivim srečolovom. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi sosedna bralna društva, kakor tudi vsacega odbor.

Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem priredi v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. popoldne v salonu g. Brinovca veselico s petjem, tamburanjem in predstava: „Rusko-japonska vojska“ in „Prvič pri fotografu“.

Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptuja ima v nedeljo, dne 12. februarja svoj redni občni zbor. Vzpored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo o stanju društva. 3. Vpisovanje udov in vplačevanje udnine. 4. Volitev odbora. 5. Določitev raznih časnikov in knjig, koje bi se naj naročile. 6. Slučajnosti. Marjetčani! Pokažimo na ta dan, da gremo naprej. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovensko-goričko vinorejsko društvo bo imelo svoj občni zbor pri Sv. Benediktu v Slov. gor. v nedeljo, dne 12. svečana t. l. popoldne po večernicah v novi šoli. Predaval bo gospod potovalni učitelj J. Pirhan o vinoreji. Razun tega so na vzporedu tudi račun in volitve. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici! Dne 12. t. m. po večernicah priredijo naši tamburaši bralnega društva tamburaško veselico v prostorih g. Marije Trstenjak v gornjem nadstropju. Vprizori se gledališka igra: „Kmet Herod“. Ob enem v zvezi s tamburaši priredi istočasno požarna bramba „Dragotinci“ tombolo pri g. M. Trstenjak v spodnjih prostorih. Začetek po predstavi g. tamburašev. Dobitki bodo lepi, kakor tudi vzpored cele skupne veselice jako zanimiv. Ker pa je namen blag, vabimo vse prijatelje društev od blizu in daleč k obilni udeležbi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Čebelarstva podružnica za gornjeradganski okraj priredi v nedeljo, dne 19. t. m. po večernicah v šoli občno zborovanje. Temu sledi zanimivo predavanje g. potovalnega učitelja Iv. Jurančiča o čebelarstvu.

Pevsko društvo „Braslovče“ priredi na 12. t. m. ob 7. zvečer v gostilniških prostorih g. K. Štancerja koncert. Na vzporedu je slavnostni govor g. M. Bošnjaka, petje moškega in mešanega zbora in enodejanska šalogram „Prvikrat pri fotografu“. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno društveni odbor posebno domače občane, da bi se prav v obilnem številu udeležili. Čisti dohodek je namenjen za napravo novega gledališkega odra.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni ima svoj XI. redni občni zbor v nedeljo, dne 12. t. m. po rani službi božji v čitalniških prostorih z običajnim vzporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Št. Jurij ob južni žel. Tamburaško društvo „Rifnik“ vabi vse prijatelje in znanca na svojo prvo veselico, katera se priredi od znanega domačega moškega pevskega kvarteta, v nedeljo 12 t. m. po večernicah v gostilni g. Alojza Nendl-na. Na vzporedu je burka: „Nemški ne znajol“, tamburanje in petje.

Šolsko podporno društvo v Ljutomeru ima svoj občni zbor v nedeljo, 12 t. m. po večernicah, to je ob pol 3. oziroma ob pol 4 uri v Franc Jožefovi šoli. Na dnevnem redu je letno poročilo in volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Trbovlje. Dne 11. t. m. popoldne ob 4. bo imela podružnica sv. Cirila in Metoda v gostilni gospoda A. Kos svoje letno zborovanje. K obilni udeležbi vabi svoje ude in prijatelje podružnice odbor.

Bralno društvo na Ptujski gori priredi v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne ob 5. uri v gostilni gospe Jagodič društveno veselico. Na vzporedu je igra: „Kateri bo?“, dva šaljiva nastopa, govor, petje in tamburanje. Godbo oskrbijo hajdinski tamburaši, petje domači zbor. Vse bližnje in daljne prijatelje poštene zabave vabi prav uljudno odbor.

Bralno društvo pri Sv. Roprtu v Slov. gor. bo imelo svoj letni občni zbor v nedeljo 12. februarja po večernicah v župnišču.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe štajerske za Ljutomer in okolico sklicuje svoj letni občni zbor na nedeljo 12. t. m. ob 8 uri zvečer v Kukovčevo restavracijo v Ljutomer. K temu shodu se vabijo ne le dosedanjji udje te podružnice, ampak vsi kmetje in vinogradniki iz celega ljutomerskega okraja. Pri tem zborovanju bode predaval dež. potovalni učitelj gospod Jelovšek.

Prostovoljno gasilno društvo za občino Cven si napravi dne 12. t. m. veselico v prostorih gospoda Zupančiča na Cvenu.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah priredi v nedeljo, dne 19. t. m. veliko veselico z dvema gledališkima predstavama, petjem ženskega, moškega in mešanega zbora, godbo na lok in pihala in raznim drugim kratkočasjem. Nataučnejji vzpored objavi se prihodnjič. Kakor je iz priprav razvidno, bode ta veselica nadkrilila vse do sedaj prirejene veselice; društvo je namreč dobilo krepke nove moči. Zatoraj v nedeljo, dne 19. t. m. vsak komur je mar napredek slovenskega ljudstva in mu ni predolga pot, vsak v Gotovlje! Doma naj ostanejo le zaspanci, kimavci in narodni mlačneži!

Benediške mladeniške zveze pustna veselica se še ponovi prihodnjo nedeljo, dne 12. t. m. V resnici zabavna in šaljiva veseloigra „Čevljar“ zasluži, da se udeleži vsak prijatelj poštene šale in nedolžnega veselja te veselice. Vsi, ki še je niste videli, domačini in sosedje, pridite gotovo v nedeljo. Vsem, ki so jo videli in slišali zadnjo nedeljo je silno dopadla. Na svidenje torej!

Društvo zmernosti v Konjicah. Odbor društva zmernosti v Konjicah vabi vse p. n. ude na sestanek v nedeljo, dne 12. t. m. ob treh popoldne v društveni sobi. Dolžnost vsakega uda je, da se seznanji z društvenimi pravili, kar se bo zgodilo pri tem sestanku. Ob enem se naznanja, pa je društvena soba vsak dan odprta od osmih zjutraj do sedmih zvečer. Društvo šteje že nad sto udov. Redni udje ne plačujejo nobenega prispevka, izvanredni ali podporni pa dve kroni na leto. Vsakomur je svobodno da pristopi, kakor mu drago.

Izvenakad. podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu, ima dne 20. t. m. ob 8 uri zvečer, Jakomini-gasse št. 3/I, gostilna „zum wilden Mann“ svoj občni zbor in dne 15. t. m. ob 8 uri zvečer zabavni večer v „Steinfelder Bierhalle“.

Kmetijsko društvo na Stari cesti priredi v nedeljo, 19. t. m. zvečer po 5. uri v Vrablovi gostilni na Kamenščaku veselico s petjem in gledališko igro „Kmet Herod“. Čisti dobiček je namenjen kmet. društvu in šoli.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabiral g. Franc Obrar na gostiji g. Ivana Znidariča v Zavrču 2 K 40 v. Živijo!

Podpornemu društvu na Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru so od 18. oktobra do 5. februarja 1905 darovali: Krajni šolski svet 100 K, preč. g. dekan Jurkovič 10 K, č. g. Srabočan legat iz zapuščine † Katarine Štih 277 K 92 v, g. Lassbacher v Ljubljani 10 K, g. dr. Tiplič pri Sv. Lenartu 2 K, Karl Sršen v Stročji vasi 1 K, Anton Božič v Stročji vasi 60 v, Bralno društvo v Ljutomeru 2 K, Gasilna društva v

Cezanjevcih, Noršincih in Iljaševcih skupaj 6 K, Čitalnica in Podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljutomeru skupaj 14 K 50 v, čisti dohodek šolske tombole dne 6. jan. 1905, učitelstvo Franc Jožefove deške in dekliske šole namesto venca † gospej Razlag 14 K. Bog povrnil Ljutomer, dne 5. februarja 1905. J. Robič, nač.

Listnica uredništva: Dobrna: Glejta, kako smo danes nabiti z društvenimi! Oprostite, prihodnjič, pozdrave! — Sv. Kristof nad Laškimi: Ni prostora! Ali se da vse dokazati? Pozdrave! — J. V. Starogorski: Hvala, dobili! Pozdrave! — Sv. Jurij ob Ščavnici: Brez podpisa — v koš! — Sv. Ilj nad Mariborom: Preveč osebno in ni za javnost. Narodne pozdrave! — Marija Snežna: Ne dajemo nagrad, ker imamo spisov dovolj! — Blanca pri Sevnici: Vi navajate v dopisu dejstva, zaradi katerih lahko dobite odpomoč pri c. kr. pravdnstvu in pa pri c. kr. okrajnem glavarstvu. Za nas pa je nevarno pisati o takih stvareh, dokler niso bila sodnijsko dokazana. Pozdrave Vam! — G. J. Baumann. Sv. Martin pri Vurbergu: potrjujemo, da članka o volitvah niste pisali.

Loterijske številke.

Linc 4. februarja: 32, 35, 19, 23, 87.

Trst 4. februarja: 15, 78, 7, 82, 14.

Tržne cene

v Mariboru od 28. jan. do 4. febr. 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	80	21	60
rž.		16	—	16	60
ječmen		15	60	16	40
oves		15	40	16	20
koruza		16	—	16	40
proso		16	80	17	60
ajda		15	50	16	40
seno		5	—	5	50
slama		4	20	5	80
	1 kg				
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	40	—	64
krumpir		—	7	—	8
sir		—	36	—	72
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	20	1	28
zelje, kislo		—	20	—	26
repa, kisla		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	18	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	64
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
jajce		—	8	—	—

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nensadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehladu. Ležijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17— K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Inam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10—6

Zdravje je največje bogastvo!

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Žalostnim in potrjim srcem se zahvaljujem vsem, kateri so spremili mojega rajnega brata

Franca Matek,

k zadnjemu počitku. V prvi vrsti se zahvaljujem častitemu gospodu župniku, ki so mu podelili sv. zakramente pred smrtjo, zahvalim se tudi vsem sosedom in prijateljem, ki so ga spremili do groba.

Rečica, dne 3. februarja 1905.

Ivan Matek,
brat.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Najmanjša objava
45 vin.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanjih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.**Stampilje** iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 51-83**Zeljno seme** (kapa) zanesljivo kajljivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-10**Stavbišče** se prodaja v Studencih pri Mariboru; veliko je 500 kv. klafter in leži pred vhodom v tovarno juž. železnice v Lembaški cesti. Vpraša se pri Janezu Nekrepi, Leitersberg pri Mariboru. 28**Hiša** za malo trgovino v sposobnem kraju želim vzeti v najem, ali pa tudi kupim, pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovljivo se poslati na upravnitvo "Slov. Gospodarja". 38 3-3**Lepo posestvo**, ki obsega 40 oralov, ter se na njem lahko redi 14 glav živine ter 20 svinj in ima vsa poslopja v dobrem stanju, se prodaja ali pa da v najem pod ugodnimi pogoji, v Dobrih, 20 min. od žel. postaje: Guštajn na Koroskem. Več pove Jak. Kumer, posestnik in fužinski delavec v Guštajnu. 41 3-3**Vinogradniki pozor!** Naznanjam, da imam za letošnjo pomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer 10.000 kom. silvaner, 10.000 kom. traminer, 10.000 kom. laški risling, 1000 kom. mozler vse na podlagi Rip. port. 6000 kos. divjakov R. P. Cepljenim trtam I vrste je cena 1000 kom. 160 K, divjakov 1000 kom. 20 K, vse trte so lepo zaraščene, lepo vkoreninjene. Vinogradniki naj si blagovljivo osebno ogledati. Naročniki naj se oglasijo pisмено ali ustmeno. Prodajalo se bo, dokler bo kaj zaloge pri Janezu Toplak na Kukovi. Pošta Juršinci pri Ptuj. 48 4-3**Mesarija**, dobro idoča, z vsem potrebnim opremljena, pri cerkvi, četrt ure od Maribora, kjer ni nobenega mesarja, se da v najem. Meso se tudi lahko vsako sredo in soboto v Maribor na trg vozi. Vprašati je Koroska ulica št. 79. Maribor. 49 3-2**Krma se prodaja.** J. Pevec, gostilničar na Ljubnem v Savinski dolini ima pri svojem posestvu v Zibiki do 80 m. stotov lepe brežne krme na prodaj. Cena po dogovoru, postaja blizu, krma se lahko na licu mesta iskri, ker je hlev in vavest na razpolago, v tem slučaju je ugodnejša cena. 52 3-2**Lepo vinogradno posestvo** v najboljšem stanju, 15 min. od Celja, katero meri 24 oralov in sicer: 2 1/2 orala rigolanega z žlahtnimi amerik. trtami zasajenega vinograda, 7 1/2 oralov dobro zagnojena sadnega vrta, 14 or. doraščene gozda, se prodaja. Redi se lahko 4-5 glav živine. Cena 9.000 fl. Polovica lahko ostane vknjižena. Ponudbe pod "N 15" poste restante Celje. 53 3-2**Dve mali posestvi** se prodaja, 10 minut odaljeni od trga Sv. Jurij ob juž. žel., okoli 5 oralov njiv, travnikov, sadonosnika in vrta, hiša in gospodarsko poslopje je v najboljšem stanju. Cena in natančnejši pogoji se izvejo pri lastniku Boštjanu Guzej, Pešnica, pošta sv. Jurij ob juž. žel. 58 3-2**Kupujem** fižolo, zraje vsake vrste, sres (vinski kamen) po najboljši ceni. V. Murko, trgovec, Maribor, Mellingerstrasse 24. 63 3-2**Novo decimal vago** prodaja za nizko ceno F. Schlosser, posestnik na Zgornji Polskavi. 59 1-1**Lepa zidana hiša** se prodaja v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s štirimi stanovanji, rodovitno njivo 1/4 orala, mesečna najemina 46 K; vpraša se pri Francu Čerič, posestniku v Studencih. 67 5-1**Lepa kmetija** in dve viničariji sta na prodaj. Kmetija in ena viničarija sta četrt ure od kolodvora na Pesnici ob juž. žel. Kmetija ima lepe travnike, njive, sadovnjak in lep les, meri 22 oralov. Viničarija meri 8 oralov, 2 orala njiv, 3 or. sadovnjaka in 3 orala vinograda, 2 zidana hrama; druga viničarija je v Porčkem vrhu blizu Sv. Trojice v Slov. gor. Vpraša se pri J. Ferku v Kamnici pri Mariboru. 72**Trtorejci!** Imam 8000 rožja rip. portalis I vrste za oddati. Cena 14 kron za tisoč. Martin Debelak, posestnik Sv. Mohor, pošta Slatina, Štajersko. 70 4-1**Vinograd**, ki leži v Srečah, občina Pečke, pošta Makole, meri 2 orala in ena zidana hiša z 2 kletima se prodaja. Več se izve pri g. Jurij Sagadin, posest. v Spod. Gorici, pošta Rače. 77 2-1**Kovačnica**, dobro idoča, s hlevom in nekaj zemlje, se da v najem. Izurjeni kovači naj se oglasijo pri Juriju Sagadinu v Slovenji vasi pri Ptuj. 83 2-1**Proste službe.****Dva drvarja**, poštna, katera znata oglje kuhati, se sprejmeta na delj časa. Pogoji pri meni podpisanim B. U. Slemen, št. 42. Selnica ob Dravi. 25**Viničar se išče** z družino, najmanj 3 osebami za delo, zmožen obdelovati ameriške gorice. Oglasi se naj osebno ali pisмено pri Jožefu Tušak, trgovcu, Sv. Anton v Slov. gor. 51 3-2**Kdo vzame?** 14 letnega in 10 letnega fanta in 9 letno deklico v službo. Prosim milosrčne ljudi, ker imam 9 otrok in mi jih ni mogoče preskrbeti. Naslov pri upravnitvu. 61 2-2**Dva drvarja**, poštna, katera znata oglje kuhati, se sprejmeta na delj časa. Pogoji pri meni podpisanim B. U. Slemen, št. 40. Selnica ob Dravi. 24 1-1**Dober mlinar** se takoj sprejme na mlin, more biti dober mlinar, da bo dobro mleti znal, mlin je na dva para kamnov in en vijak za lepo mlenje. Mlin je na Muri blizu Radinske slatice v dobrem stanju, cejak mora imeti vsak mlinar svoj. Jožef Strajnsak v Rihtarovcih pri Radencih. 76 2-1**Krojaškega učenca**, lepega vedenja, v starosti 14 do 16 let, sprejme J. Macuh, krojaški mojster v Mariboru, Lendgasse 21. 75 3-1**Za strežnika ali mežnarja** v slovenskem kraju želi priti neoženjen mož. Naslov v upravnitvu. 81 1-1**Cerkovnik** se priporoča č. duhovščini v službo, je lepega krščanskega vedenja, in ume zdržavati snago v cerkvi, in je tudi rokodelstva izučen, oženjen, star 30 let. Keuc Vincenc, Marburg, Kaiserstrasse št. 8, partere št. 3. 80 3-1**Lepo, malo posestvo**, tik cerkve sv. Andraža v Slov. gor. se po ceni prodaja. Posestvo obstoji iz lepega, mladega, na vrste nasajenega vinograda, mlado nasajenega sadovnjaka, in njiva. Hiša z 2 sobama, čumnata, veža, in 2 zidani spodnji kleti. Hlev za govedo in svinje, vse v dobrem stanju, primerno in priporočilno za penzioniste. Natančneje se izve pri Jos. Čirič, organist pri Kapeli, pošta Radenci. 84 2-1**Kuharica**, vsakega dela vajena, išče službe v kako župnišče najraje v celjski okolici, gre tudi za hišno. Pisemne ponudbe se prosijo pod naslovom A. M. 82 na upravnitvo lista do 1. sušča. 82 2-1**Učenca** sprejme Karol Mikl, krojaški mojster v Gradcu, Lendplatz 36. Oglasiti se je pisмено. 66 1-1**Kovaškega učenca**, močnega, in enega pomočnika, kateri razumi pri ognju dobro delati, sprejme takoj Ant. Koren, kovaški mojster na Tezni št. 6, Maribor. 68 1-1**Službo viničarja** želi takoj sprejeti mlad oženjen mož brez otrok, več novega vinogradarstva in pošten. Več pove Martin Kostrevc, posestnik in viničar v Sromljah, pošta Brežice. 68 3-6**Kovaški učenec** se takoj sprejme pri Janezu Potisk v Mariboru, Koroska ulica 84. 88 1-1**Učenec**

marljiv in pošten, z dobrimi sprejmi, sprejme se takoj v trgovino s papirjem in galanterijskim blagom, kjer obiskuje lahko tudi trgovsko šolo. Ponudbe sprejme uredništvo "Slov. Gospodarja". 69 1-1

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-1

BENEDIKT HERTL

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

se priporoča

v razna tiskarska dela.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1-50, s pošto vred K 1-60.

Ta knjižica se posebno tople priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkom.

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsa obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, jako bogati obrodi, da visoko, dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se na redko seje, zadostuje na 1 oral 50 klg. Pošilja se v vrečah po 25 klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg. za K 32. Vzorcji po 5 klg franko za K 3-20 proti predplačilu. 86 8-1

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, Štajersko.**Rumeni****bečelni vosek**kupi je vsako množino in plača po naj-
74 4-1 višji ceni**Jožef Dufek****Maribor, Viktringhofg. 30.****Kmetovalci!****obvarujte svojo živino!**

pred hromoto in kostolomnloo, katere bolezni bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudninskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in privedajte stalno 758 16-14

Barthelnovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za poklajanje pri eni kravi 6-7 in pri enem prašiču 3-4 kg.

Izdatek majhen! — Učinek velikanski!

5 kg K 2- — iz Dunaja, 50 kg K 12- — iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.**Vizitnice**

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ZAHVALA.

Podpisana izreka v svojem, kakor v imenu svojih sorodnikov za mnogoštevilne dokaze sočutja povodom boleznin in smrti iskreno ljubeče matere, oziroma babice in tašče, gospe

Frančiške Razlag,

kakor tudi za krasne vence in udeležbo pri pogrebu vsem najtoplejša zahvala.

Posebno se zahvaljujem velečast. duhovščini, slav. učiteljstvu, slov. pevskemu društvu za ganljivi žalostinki in vsem znancem, ki so izkazali blagi rajnici zadnjo čast. „Bog plati!“

Ljutomer, dne 6. svečana 1905.

Erna Razlag,
učiteljica.

73 1—1

Posojilnica na Frankolovem, reg. zadruga z neom. zavezo ima redni občni zbor v pondeljek, dne 20. t. m. dopoldne ob 8 uri v lastnih uradnih prostorih s sledečim vzporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje letnega računa 1904.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Prosti predlogi.

K najobilnejši udeležbi uljudno vabi

79 1—1

odbor.

VABILO na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Mariji Snežni na Velki, registr. zadruga z neom. zavezo, katerega priredi dne 21. svečana 1905, ob 9 uri dopol. v svoji uradni pisarni.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo računskega pregledovalca o letnem računu in nasveti o porabi čistega dobička. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Konečno odobrenje sklepov od 10. oktobra 1903 in 12. marca 1904. 5. Slučajnosti. Ko bi ob določeni uri, v smislu pravil občni zbor ne bil sklepčen, otvori se ob pol 10 uri predpoldne drugi, po ravno istem dnevnem redu.

816 1—1

Načelstvo.

Naznanilo.

Vabilo na občni zbor registrirane zadruge „Hranilno in posojilno društvo v Ptuj“, ki se vrši v četrtek dne 16. februarja t. l. ob 2. uri oziroma ob 1/2 3 uri popoldne v združnih prostorih.

Dnevni red:

1. Predloži se računski sklep za l. 1904 z bilanco v odobrenje in poročilo revizorjev.
2. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorništva.
5. Slučajnosti.

Opomba: Ako ne pride na prvi občni zbor ob 2. uri popoldne po pravih zadostno število udov, vrši se dne 16. t. m. ob pol 3. uri po istem dnevnem redu drugi občni zbor, pri katerem zadostuje za sklepčnost vsako število udov.

Na Ptuj, dne 30. januarja 1905.

71 1—1

Načelstvo.

Organista in cerkovnika

služba se vsled nepričakovanih ovir v drugo razpiše. Organist mora biti ceciljanec, oženjeni imajo prednost. Dober pevec in spreten orgljavec, zmožen voditi moški in mešani pevski zbor. Imeti mora doraslega spretnega mežnarja. Zahteva se točnost v službi, snaga v cerkvi, zvestoba in treznost in npravstveno vedenje, in da se doma zadržuje. Dohodki so od 1400 do 1600 K, prosto stanovanje štiri sobe, klet, kuhinja, gosp. poslopje in zemljišče, da se lahko redi krava in troje svinj. — Prošnje imajo se odposlati do 1. marca in služba se nastopi 1. maja t. l.

57 3—2

Cerkv. predstoj. sv. Mihela pri Šoštanju 1. februarja 1905.

J. Govedič,
župnik.

J. Zupan, J. Koren.
cerkvena ključarja.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Mariboru,

registrirane zadruge s omejenim poročtvom,
kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 19. svečana 1905. ob 2. uri popoldne

v združni pisarni s sledečim vzporedom:

1. Poročilo ravnateljstva;
2. poročilo nadzorništva;
3. sklepanje o uporabi čistega dobička;
4. volitev ravnatelja;
5. volitev dveh članov ravnateljstva;
6. volitev nadzorništva;
7. razni predlogi.

65 1—1

Ravnateljstvo.

Dražbeni oklic.

Dne 18. februarja 1905 dopoldne ob 10. uri bo pri sodnji v izbi št. 3 v Slov. Bistrici dražba zemljišča vl. št. 17 k. o. Vojtina, katero obstoji iz dveh lesenih, s slamo kritih hiš, št. 3 in 4, z gospodarskega poslopja, 9 H. A. 96 Ar 73 m² njiv, 2 H. A. 89 Ar 64 m² travnikov, 64 Ar 59 m² vrtov, 15 H. A. 55 Ar 30 m² gozda in 5 H. A. 68 Ar 79 m² pašnikov s pritiklino vred.

Za nepremičnine, ki so prodane na dražbi, je določena vrednost na 12.848 K 41 h, pritikline na 34 K. Najmanjši poudek znaš 6424 K 21 h. Pod tem zneskom se ne prodaje.

C. k. okrajna sodnja v Sl. Bistrici, oddelek II,
dne 14. januarja 1905.

45 1—1

Razglas.

V deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bodo vršili v dobi od 6. do 18. marca t. l. sledeči tečaji:

1. Vinarski in sadjarski tečaj za posestnike vinogradov in sadonosnikov, kakor sploh za prijatelje treh panog kmetijstva.
2. Viničarski tečaj.

Namen prvega tečaja je, da se vdeleženci teoretično in praktično pouče o tem, kar jo potrebno pri sedanjih razmerah o teh strokah vedeti istemu, ki se jih hoče vspešno poprijeti. Viničarski tečaj pa ima namen viničarje praktično odgojiti.

Vdeleženci viničarskega tečaja dobivajo tudi podpore v kolikor sredstva, ki so za to na razpolago, zadostujejo. Kdor pa hoče take podpore deležen biti, mora to v prošnji za sprejem povdariti ter priložiti potrdilo od občine, da je take podpore tudi potreben in sicer:

1. da je sam ubožen posestnik,
2. sin ubožnih starišev posestnikov, ki dela na domačem posestvu ali pa
3. viničar ubožnega posestnika.

V prošnji za vsprejem navede naj se tudi starost prosilčeva.

Kdor ne zahteva podpore, naj to v svoji prošnji za vsprejem omeni. Število vdeležencev omejeno je za vinarski in sadjarski tečaj na 40 z onimi učitelji vred, katere c. kr. deželni šolski svet v tečaj pošlje. V viničarski tečaj sprejme se 20 oseb.

Teoretični pouk se začne dne 7. marca ob 9. uri dopol.

Vdeleženci viničarskega tečaja naj se tudi isti dan ob 8. uri dopoldne tu zglasijo.

Potrebno orodje, škarje in cepilne nože naj obiskovalci obeh tečajev seboj prinesejo, sicer jih pa tudi na zavodu samem lahko kupijo.

Čas za zglasjanje za vsprejem pri podpisanem ravnateljstvu je do 15. februarja 1905.

50 2—2

Ravnateljstvo dežel. vinarske in sadjarske šole
v Mariboru.

Slovenci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!